N. CCIV.

KURYER CUDZOZ: ANNO 1733.

z Włoch.

z Rzymu d. 17. *Oct.* W przeſzłą Srzodę Imć Xdz *Evora*, ktory w charakterze Miniſtra Portugalſkiego tu zoſtaie, umyślnego do Dworu ſwego wyſłał z relacyą o promocyi y dyſtrybućie wakantow u Stolicy Apoſtolſkiey nie dawno zaſzłych, z tym dokładem, że nowo-kreowany Kardynał Imć *Paſſeri* ieſzcze funkcyą iako Audytor Oyca S. kontynuie, aż inny ná mieyſce iego *à Beatiſsimo* denominowany będźie, urząd zaś Gubernatora Miaſta tuteyſzego, *post aſcenſum* Imći X. *Spinola* ná Kardynalſką godność, Imći X. *Aldrovandi* (ktory dla Xiąg *in publicum* wydanych á dostateczne dowody Praw Stolicy Apoſtolſkiey w ſobie zawieraiących światu ieſt wiadomy) konferowano. Temi dniami odprawiła ſię Kongregacya partykularna z Kardynałow Ichmćiow *Davia*, *Imperiali*, *Origho*, *Firan*, *Corſini* y *Levisani* złożona, ktora do teraznieyſzych konjunktur Polſkich ściągać ſię miała, ná czymby zaś *reſultatum* icy zawiſło, dóćiec nie można. Kardynał Imć *Corradini* uśilnego dokłada ſtarania, áby dyfferencye między Stolicą Apoſtolſką y Dworem Turyńſkim dotąd záwsze ułatwiono. Z Wyſpy *Malty* zaſzła wiadomość, że Miſtrz wielki Kavalerow Maltańſkich nowo wyſtawionemu ſzańcowi, ktory ná zaſzczyt y obronę Portu tamecznego wyſypano, imieniem Emmanuela przyozdobił, za co Krol Imć Portugalſki *in gratiam* Brata ſwego tymże imieniem ſzczycącego ſię, temuż Miſtrzowi 12. armat ſpiżowych 24. funtowych, ktoreby ná tymże ſzańcu lokowane były w prezencie przyſłał.

z Genui d. 19 *Octob.* Xiążę Imć *de Turſis* w przeſzłą Srzodę ztąd do *Parmy* wyiechał. Tegoż dnia z Portu tuteyſzego bat woienny z znaczną ſummą pieniężną ná wypłacenie żołdu dla Woyſk naſzych w Wyſpie *Corſica* będących deſtynowaną pod żagle wyſzedł. Też Woyſka tamże ná konſyſtencyach ſwoich zoſtawać maią żadnych nie wybieraiąc podatkow, áby obywatele tameczni powtornie zirritowani nie byli, ktorych ieden z przednieyſzych Malkontentow *Caſtinetta* nazwany z innemi *Pavoli*, *Sargento* y *Aitelli* złączywszy ſię wſzelkiemi ſpo-

ſo-

ſobami do tego pobudza, żeby znowu przeciwko Rzepltey bunty podnieśli.

z *Wenecyi d.* 20. *Octob.* Podług relacyi żeglarzow, ktorzy tu przybyli, zaraza powietrza w Tripolim y po innych mieyſcach wſchodniego kraiu uśmierzyła ſię. Z Konſtantynopola mamy, że Miniſter Moſkiewſki u Porty Ottomańſkiey będący na partykularney audyencyi u Wezyra mianey, obſzernie dowiodł, dla iakich racyi Carowa Ieymość części woyſka ſwego do Polſki wniść kazała, prosił oraz, aby tenże Wezyr Sułtana do tego nakłonił, żeby ſię żadną miarą w intereſſa Polſkie nie wdawał, na co Wezyr temuż Miniſtrowi odpowiedział: iż Sułtan Imć iakimkolwiek ſpoſobem w to wmięſzać ſię nic będzie, z tym dokładem, że tego pewien być może, iako iuż Poſłowi ſwemu, nim z Warſzawy powroci, w tey mierze ordynans y inſtrukcyą wyſłał. Pomieniony Miniſter Moſkiewſki na teyże audyencyi Wezyrowi doſtateczną uczynił relacyą o tranſakcyi między woyſkiem Moſkiewſkim y Tatarami zaſzłey, ktorzy chcąc wtargnąc do Perſyi, gwałtownego przez kraie Moſkiewſkie tentowali przeyścia. Na to Wezyr temuż Miniſtrowi replikował, iako iuż o tym był informowany, że Woyſko Moſkiewſkie w tey okazyi dobrze ſobie poſtąpiło, przydaiąc iako z tego był malkontent, że ieden z tych Tatarow uſzedł. Do Porty Ottomańſkiey doſzła wiadomość od pogranicza Perſkiego, że woyſko Tureckie dla niedoſtatku żywności na kilka mil daley od pierwſzego obozu ruſzyć ſię ieſt przymuſzone, Woyſko Perſkie zaś między *Kilmanſa* y *Hamadau* ſkupiwſzy ſię ieſzcze znaczną liczbę wynosi.

z Hiſzpanii.

z *St. Ildefonſe d.* 3. *Oct.* Dźień anniwerſaryiny urodzenia Xięćia Imci *Aſturij* 20. rok wieku ſwego zaczynaiąc ego w przeſzłą Niedźielę z wielką wſpaniałością u Dworu tuteyſzego obchodzono, gdźie cały dźień oświadczeniem powſzechney radości y publicznym wſzyſtkich applauzem był przepędzony. Kuryerowie teraznieyſzego czaſu z Włoch tu uczęſzczaią, zkąd między innemi tu dochodzi nowina, że *Don Carlos* Xiążę *Parmy* wyborne Woyſko ma pogotowiu. Znaczne ſummy pieniężne tu złożono, ktore Krolowa Ieymość do *Parmy* odeſłać zamyśla. Gwardya naſza dnia wczoray zego w nowym munderunku y na świeżo ſobie danych końiach przed Krolеſtwem Ichmćiami popiſowała ſię.

z Francyi.

z *Paryża d.* 23. *Octob.* Do tych czas pewnosci niemaiz, ieżeli Krol Iegomość do Alzacyi wyiechać zechce, ktory *d.* 10. *praeſ* do *Fontenebleau* miał zawitać. Pomieniony Krol Iegomość poſtanowił w Xięſtwie Lotaryngij znaczną część woyſka lokować y wſzyſtkie Miaſta tegoż Xięſtwa milicyą ſwoią (wyiąwſzy miaſto *Luneville*) oſadźić, iakoż *eo fine* Iegomośći Pana *de Verneuil* Sekretarza ſwego do owdowiałey Xiężny Ieymości wyſłał o tę aſſekuracyą, że z Xćiem

ſy-

ſynem y Xiężniczkami corkami ſwemi tam beſpiecznie zoſtać ſię może, ieżeliby zaś na inne mieyſce reiterować ſię chciała, tedy w obraniu miaſta lub mieyſca czyli w Francyi czyli też w Lotatyngii podług woli y upodobania ſwego czynić może. Woyſko do tegoż Xięſtwa deſtynowane z 5000. żołnierzy złożone pod Kommend. Iegomości Pana Markwiſa *de Silly* Generał Leutenanta zoſtawać ma. Iegomość Pan *Buſſy* Sekretarz *legationis* Dworu naſzego dotąd w Wiedniu bawiący iuż odebrał *revocatorias*, á Iegomość Pan *Waſner*, ktory intereſſa Dworu Wiedeńſkiego tu obſerwował podobnegoż względem powrotu ſwego, od Ceſarza Iegomości *in horas* oczekiwa ordynanſu. Iegomość Pan Markwis *de Caſtellar* Poſeł Hiſzpańſki wszyſtkiemi Sakramentami opatrzony *in extremis* zoſtaie, *Fertur*, że po zeyściu iego Xiążę Iegomość *de Liria* dla obięcia funkcyi Poſelſkiey tu zeſłany będzie. Tu wielu tego ſą zdania, że Woyſko naſze do Włoch deſtynowane przed wyiściem Mieſiąca tego Popis generalny ná rowninie pod Miaſtem *Turynem* odprawowáć będzie, nad ktorym (iako twierdzą) Krol Iegomość Sardyńſki podług troiakiey alliancyi między Francyą, Hiſzpanią y Krolem Iegomością Sardyńſkim iako Xiążęciem Sabaudyi mieć będzie. Przerzeczony Krol Iegomość Sardyńſki 20. tyś. Woyſka ſwego wyſtawić y z námienionemi Potencyami złączywſzy, całe woyſko zkolligowane przez trzy Mieśiące prowiantem opatrzyć obowiązał ſię.

z Ingermanlandyi.

z Petersburga d. 17. *Octobr.* Temi dniami Kuryer z Aſtrakanu tu przybył, ktory doniosł, iż Regent teraznieyſzy y naywyżſzy Wodz Perſki Xięciu Imći *de Heſſen-Homburg* ná pograniczu kommendę maiącemu intymował, iako z Portą Ottomańſką Traktat pokoiu uſtanowił z tym ſię oświadczaiąc, że Poſła ſwego do Dworu naſzego wyſłać zamyśla, ktoryby Alliancyą y przyiaźń między ſobą nowemi kondycyami potwierdził, oraz pilnego dokładał ſtarania, aby *Commercia* y handle między oboygą Narodami *in flore* zoſtawać mogły.

z Niemiec.

z Wiednia d. 27. *Oct.* Ponieważ od Iegomości Pana *Phul* Kommendanta Fortecy *Kehl* zaſzła wiadomość, że ſię Xiąże Iegomość *de Berwik* w 40. tyśięcy Woyſka przez *Ren* przeprawił ſię, z *Philipsburga* zaś inna relacya doſzła, że Francuzi zaraz tęż Fortecę nie wielką *Kehl* otoczyli y ku Miaſtu *Briſach* z 20 tyśięcy ściągaią ſię, zaczym Regimentom, ktore dotąd pogotowiu ſtały, dano ordynans, aby ku Renowi maśieruiąc tamże poſpieſzyły. Woyſko z Cyrkułow *Imperij* ná uſługę woienną deſtynowane, ktore w żołdzie Ceſarza Iegomości zoſtaie, *in vicinia* Frankfurtu *ad Mœnum* ſkupiwſzy ſię wſzyſtko przyſpoſobiaią, co do potykania ſię z Francu-

za-

zami *desiderari* może. Lubo o Elektorze Iegomości Bawaryi przez niektorych to rozśiewano, iakoby pomieniony Elektor Iegomość Krolowi Francuzkiemu sprzyiaiąc we 30. tyś. z nim złączyć się chciał, ta nowina iednak iest bez fundamentu, gdyż Cesarza Iegomości upewnił, że *neutralitatem* zachować, y ani do naszey, ani do inney, to iest Francuzkiey Partyi nie przystąpi, z tey (iako wnoszą) racyi, aby Państwo Iego od wszelkich insultow y impetycyi ubespieczone było, *Interea* Woysko swoie na konsystencyach będące tak porządnie lokował, że *intra spatium* kilku dni do kupy ściągać się może. Z Cyrkułu albo Dystryktu Szwabskiego donoszą. że Woysko *Würtenberskie*, *Hohenzollerskie*, y *Oettingskie* złączywszy się na wszelkie obroty Woyska Francuzkiego pilne oko maią. Ze zas Francuzi dotąd za wszelkie żywności gotowemi pieniędzmi płacą, więc niby *per conniventiam* zapatruią się inni Xiążęta na ochotę Francuzow w dobywaniu Okopu *Kehl* nazwanego, iżeliby zaś bardziey rozprzestrzeniać się mieli, albo konsystencyi zimowey pretendować, nie wątpić, żeby tego roku do bitwy iakiey przyiść nie miało, ile kiedy tameczne Woysko nasze, mianowicie ieżeli Szwaycarowie kilką tysięcy woyska ie posiłkować będą, zawsze w tey znayduią się porze, że się z Francuzami potykać mogą. *Interea* Cesarz Iegomość rożne szarże y urzędy Woyskowe rozdawszy osobliwym ordynansem zlecił, aby oprocz 20. aż do 30. tysięcy milicyi, ktoremi przez nowe zaciągi w Prowincyach dziedzicznych Austryackich usilnie przedsięwzięte Woysko nasze augmentowano. oraz 8000. koni dla Woyska konnego nabywano. Iegomość Pan Graf *d'Ulefeld* ztąd przed kilką dni wyiechał, biorąc trakt swoy na *Bruxelles*, ktory do Hagi udawszy się, tamże w charakterze Ministra Pełnomocnego interessa Dworu naszego u Stanow Generalnych Hollenderskich obserwować będzie, Iegomość Pan Graf *Sinzendorf* zaś, ktoremu negocyacye pomienionego Dworu naszego do tych czas z Rzecząpospolitą Hollenderską agitowane powierzone były, otrzymawszy *revocatorias* tu powrocić zechce. Z *Frankfurtu ad Moenum* donoszą, że Woysko Francuzkie Ren przeszedszy z 35300. Infanteryi y 15000. Kawaleryi podług Tabelli komputowey iego własney ma bydź złożone, nad ktorym Xiążę Iegomość *de Berwik* generalną ma kommendę. Pod nim zaś Generał Leutenantowie Ichmć PP. *d'Amecourt*, *Puisegur*, *d'Asfeld*, *de Noailles*, *Sill*, *Levy*, *Coigny*, *Broglie*, *Dreux*, *Nangis*, *Quadt*, y *Belle Isle*. Feld Marszałkowie Ichmć PP. *de Tavanes*, *la Billarderie*, *Bonac*, *Livry*, *Guiche*, *d'Aubigny*, *la Valiere*, *Châtillon*, *la Fare*, *Pesé*, *de l'Isle* y *Clermont*. Tudzież Ichmć PP. Generał Majorowie *de la Cavaliere*, *de la Salure*, y *d'Artier*.